

Lausunto B1-kielen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta vl 7 ja 8–9

Suomen ruotsinopettajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua huomioita perusopetuksen B1-ruotsin kielen opetussuunnitelman perusteluonnokseen.

Huojentunein mielin toteamme, että nyt on tehty oikeansuuntaisia ratkaisuja. Perusasteen opetussuunnitelman perusteluonnoksessa on tehty merkittävä korjausliike lisäämällä yhden vuosiviikkotunnin opetusta seitsemännelle luokalle. Lisäksi olemme tyytyväisiä, että samalla on reagoitu nopeasti lisäämällä opetusta ns. takautuvasti yläkouluun. Tämä liike korjaa nopeammin syntynyttä B1-ruotsin kielen taidon vajetta perusopetuksen ja toisen asteen vaatimusten välillä.

Opetussuunnitelman 2014 muutokset aiheuttivat yleisellä tasolla syvän notkahduksen oppilaiden ruotsin kielen taidon kehittymiseen. Syinä ovat toisaalta opetuksen pidemmät tauot, jotka ovat hidastaneet kielitaidon kehittymistä ja sen myötä heikentäneet myös opiskelumotivaatiota ja toisaalta pätevän aineenopettajan puute kuudennella luokalla, mikä puolestaan on saattanut siirtää asioiden kokonaisvaltaista kertaamista pätevän aineenopettajan kanssa 7. luokalle.

Kansallisen arviointikeskuksen tutkimuksen mukaan (2023) perusasteen B1-ruotsin oppilaista yhä harvempi on tavoittanut toiselle asteelle vaadittavaa tasoa. Tämä puolestaan kertautuu lukion päättävien opiskelijoiden haasteeseen tavoittaa taso, jota puolestaan korkeakouluasteella vaaditaan. Nyt tähän on puututtu. Kysymykseksi jää vielä: Onko toimi riittävä? Koemme, että opetukseen jää edelleen vajetta ja taukoja, jonka toinen lisätunti yläkouluun olisi paikannut.

Opetussuunnitelma 2014 asetti perusasteen oppilaita epätasa-arvoiseen asemaan, kun opetussuunnitelman tuntijako oli asetettu kuntien ja paikallisten koulutusjärjestäjien päätettäväksi, jolloin tuntijako eri puolilla Suomea saattoi olla hyvinkin erilainen. Tilanne saattoi aiheuttaa koulutuksen järjestäjälle ja yksilölle haasteita saada oppilaalle täytettyä perusopetuksen päättövaiheessa vaadittava tuntimäärä.

Kiitämme, että nykyinen perusteluonnos (OPH-4368-2023) tasoittaa epätasa-arvoa jonkin verran, mutta se jättää edelleen 8–9 luokkien kolmen vuosiviikkotunnin sijoittelun koulutusjärjestäjien toteutettavaksi, mikä voi edelleen aiheuttaa valtakunnallisella tasolla haastetta. Suomen ruotsinopettajien näkemys on, että tuntien sijoitteluun olisi ollut viisasta jakaa yhtenäinen ohje, jotta edellä kuvatulta haasteelta vältyttäisiin tulevaisuudessa.

Opetussuunnitelma 2014 vähensi yläkoulussa opettavilla ruotsinopettajilla opetustunteja, joka jalkautti ruotsinopettajia yhteiskunnan muihin tehtäviin. Nykyinen luonnos tarjoaa korjausta myös yläkoulujen ruotsinopettajien työtilanteeseen.

Suomen ruotsinopettajat ovat tyytyväisiä, ettei opetussuunnitelman perusluonnoksessa ole lisätty tavoitteita ja sisältöjä, vaan luonnos tarjoaa enemmän aikaa opettaa, harjoitella ja sisäistää vaadittuja asioita, mitkä mahdollistavat parempia oppimistuloksia.

Tuemme luonnoksessa korostettua monipuolista suullista ja kirjallista vuorovaikutusta sekä kaksikielisen Suomen hyödyn ymmärtämistä.

Tavoitteissa osaamisen taso säilyy ennallaan ja monipuolinen arviointi eurooppalaisen viitekehyksen mukaisesti lisää tasa-arvoisuutta.

Heikkala Eija
Suomen ruotsinopettajat ry

Liisa Suomela
Nätverket Svenska nu

